

Prírodné lesné spoločenstvá

Les a zver

LES A ZVER

Vtáky a cicavce, vrátane druhov zaradených medzi zver, sú integrovanou súčasťou lesných ekosystémov. Zver teda aj v intenzívne obhospodarovných lesoch má svoje miesto, pravda, len v primeranej početnosti, aby nespôsobovala neúnosné škody na lese a poľnohospodárskych kultúrach. Pritom treba samozrejme počítať aj s vykonaním osvedčených opatrení na zabránenie týchto škôd. Na druhej strane by však jej populačná hustota nemala klesnúť ani pod minimálnu hranicu, kedy sa ešte dá racionálne poľovnícky obhospodarovať a efektívne loviť, čo je napríklad pri jelenej zveri asi 12-15 kusov na 1000 ha.

Poľovnícka rajonizácia rozdelila územie Slovenska na oblasti pre chov jelenej, srnčej a malej zveri a v rámci nich sú ešte lokality pre chov daniely a muflónovej zveri. To znamená, že biomasa hlavného druhu raticovej zveri, pre ktorý je oblasť alebo lokalita určená, má tvoriť aspoň 55-60% z celkovej biomasy všetkej prežívavej zveri. Diviacia zver sa chová popri prežívavej zveri v súvislých lesných komplexoch na minimálnej výmere 500 ha. Jelenia zver sa chová hlavne na severnom, srnčia, danielia a muflónia na strednom a malá (poľná srnčia) na južnom Slovensku.

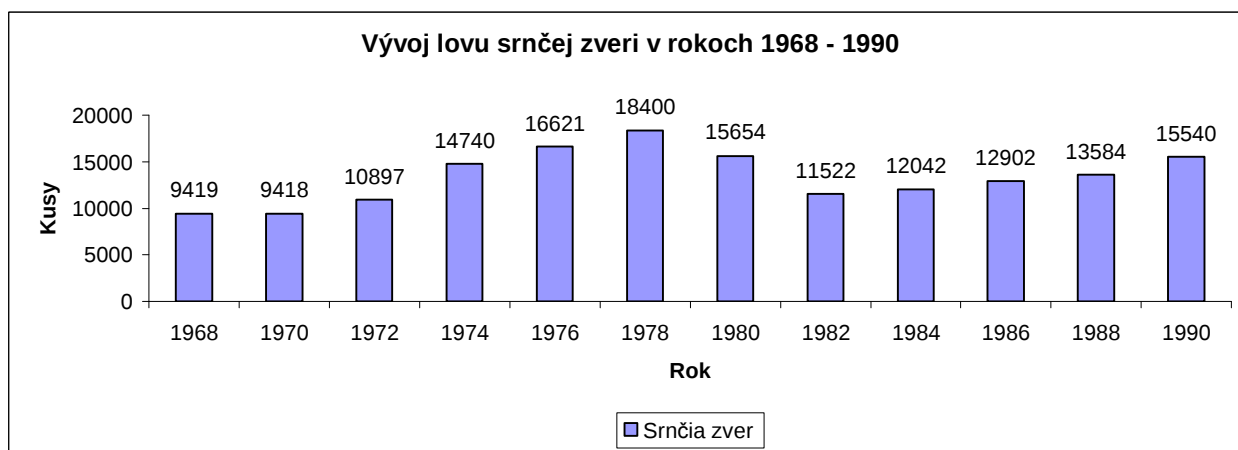
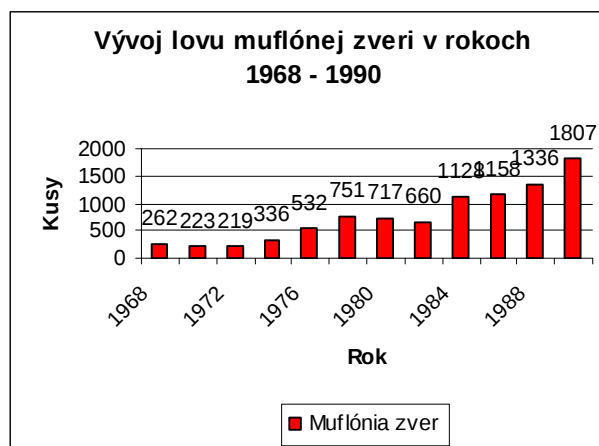
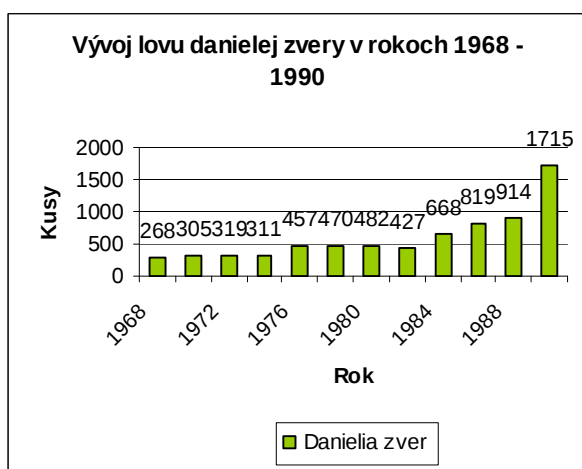
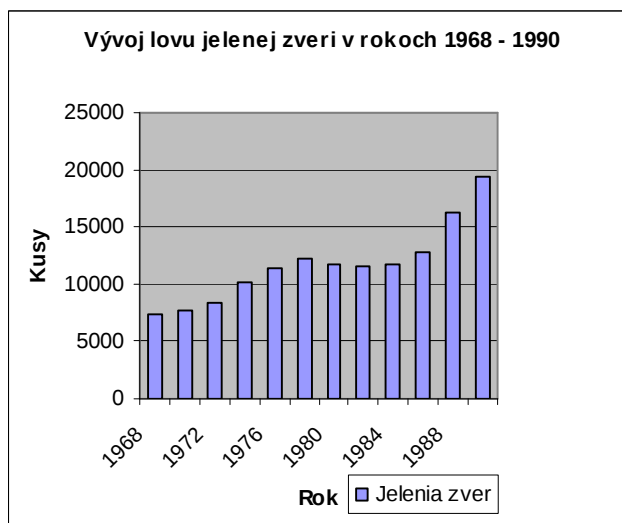
Základnou jednotkou poľovného hospodárenia sú poľovné revíry, ktorých minimálna výmera je 1000 ha a v jelených chovateľských oblastiach 2000 ha. V súvislosti s obnovením vlastníckych práv k pôde a s opätovným nadviazaním práva poľovníctva k nim sa v ostatných rokoch počty poľovných revírov zvýšili a ich výmery poklesli, čo je z hľadiska managementu zveri nevýhodné. Revíry sú roztriedené do bonitných tried pre hlavné druhy zveri a podľa nich sú určené ich normované kmeňové stavy. Pre každý revír sa každoročne vypracovávajú plány chovu a lovu zveri, ktoré schvaľujú lesné úrady. Za obhospodarovanie revíru zodpovedá poľovnícky hospodár, ktorý musí mať predpísanú kvalifikáciu. Revíry sa obhospodarujú buď vo vlastnej réžii majiteľa (najmä revíry štátnych lesov) alebo sa dávajú do prenájmu (najmä poľovníckym združeniam). Väčšinu zveri ulovia domáci poľovníci (je ich asi 49 000), ale veľmi rozšírený je aj poplatkový lov zveri v rámci zahraničného poľovníckeho turizmu.

Početnosť jelenej a diviacej zveri sa v minulom decéniu neúnosne zvýšila a preto sa pristúpilo k jej intenzívnej redukcii. Aj početnosť muflónovej zveri je potrebné znížiť a ďalej pokračovať vo zvyšovaní jej trofejovej kvality pomocou zveri českej proveniencie. Pomocou jedincov maďarskej proveniencie sa podarilo významne zlepšiť aj trofejovú kvalitu daniely zveri, v čom vyniká najmä lesný závod Palárikovo. Stavy srnčej zveri je potrebné zvýšiť a aj pre malú zver – ktorej je veľmi málo – sa otvárajú nové šance v súvislosti s reštrukturalizáciou a ekologizáciou poľnohospodárstva.

Stavy vydier, divých mačiek, kamzíkov vo Vysokých Tatrách a tetraonidov v dôsledku pôsobenia negatívnych antropogénnych faktorov sústavne klesajú, pričom drop je už tesne pred úplným zánikom. Avšak početnosť medvedov v najatraktívnejších turistických oblastiach však spôsobuje zároveň značné problémy.

Zákon z roku 1993 síce znovelizovali doterajší zákon o poľovníctve z roku 1962 a dal ho do súladu s novými spoločensko – ekonomickými podmienkami ale aj len prechodným provizóriom. Preto sa intenzívne pracuje na novom, modernom a ekologickom zákone o poľovníctve, ktorý umožní ďalší rozvoj poľovníctva v týchto nových podmienkach. Aby Slovensko aj v budúcnosti bolo poľovníckou perlou Európy, ako sa to v minulosti často prezentovalo.

Druh zveri v ks	Stav v r. 1992	Cieľový stav
jelenia	40 000	20 000
danielia	4 400	3 700
srnčia	64 400	75 000
muflónia	6 650	4 000
diviacia	19 000	10 000

Kontrolné otázky

1. Charakterizujte zver v našich horách.
2. Stav poľovníctva v SR.